הִלְכוֹת סֻכָּה סִימָן תרמ

ג מִשְׁנָה שָׁם כ״ה (ע״א). ס בְּרֵישָׁא שָׁם כ״ו (ע״א). ע שָׁם בְּבְרֵישָׁא.

מִן הַסֻּכָּה כָּל שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה. [*] (לד) *(וּסְעוּדַת בְּרִית מִילָה וְכֵן הַסְּעוּדָה שֶׁאוֹכְלִין אֵצֶל הַיּוֹלֶדֶת חַיָּבִין בְּסֻכָּה) (מהרי״ק שורש (קע״ט) [קע״ח]): ז (לה) * נִשְׁלוּחֵי מִצְוָה (לו) **פְּטוּרִים מִן הַסֻּכָּה,** (לז) ס**בֵּין בַּיּוֹם וּבֵין בַּלָּיְלָה.** (לח) (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ל״ח (ס״ח בהגה״ט)): ח (לט) * ע**הוֹלְכֵי דְרָכִים בַּיּוֹם,** (מ) **פְּטוּרִים מִן הַסֻּכָּה בַּיּוֹם וּבַלָּיְלָה.** הוֹלְכֵי דְרָכִים בַּלַּיְלָה, פְּטוּרִים בַּלַּיְלָה וְחַיָּבִים בַּיּוֹם. הַגָּה: וְדַוְקָא כְּשֶׁיּוֹכְלוּ לִמְצֹא סֻכָּה, (מא) אֲבָל אִם אֵינָם מוֹצְאִים סֻכָּה, יוֹכְלוּ לֵילֵךְ לְדַרְכָּם אַף שֶׁלֹּא יֵשְׁבוּ בָּהּ לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה, כְּשֶׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה שֶׁאֵינוֹ מַנִּיחַ דַּרְכּוֹ מִשּׁוּם בֵּיתוֹ (ר״ן פרק הישן (יב)), וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ הוֹלֵךְ רַק בַּיּוֹם, פָּטוּר אַף בַּלַּיְלָה, (מג) דְּאֵין לַעֲשׂוֹת לוֹ שָׁם דִּירָה. וְהַהוֹלְכִים לִכְפָרִים לְתִבְעַ חוֹבוֹתֵיהֶם וְאֵין לָהֶם סֻכָּה בְּאוֹתָן הַכְּפָרִים, (יח) [יא] יַחְמִירוּ עַל

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

אֲפִלּוּ בְּחָתָן גּוּפֵיהּ מְחַיֵּב, וְאִם כֵּן בְּקָרוֹאִים יֵשׁ לוֹמַר דְּמוֹדִים לְהָרֹא״ש, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּחַיִּים שְׁאַל חֵלֶק ב׳ סִימָן ל״ה (ס״ד) שֶׁכָּתַב גַּם כֵּן דְּקָרוֹאִים שֶׁאֵינָם רַק מְזַמְּנִים לִסְעוּדַת הַיּוֹם לְאו בְּנֵי חֲפָּה מִיקָּרֵי, וְהֵבִיא דִּבְרֵי גִּנַּת וְרָדִים, וְכָתַב שֶׁהִשְׁעִקֵּר כִּדְבָרָיו, וְכֵן כְּתָבָהּ קְרוֹב לְזֶה״י מִנְהָגִי יְרוּשָׁלַיִם תִּבְנָה וְתִכּוֹנֵן בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ שֶׁהֶחָתָן וּבְנֵי חֲפָּה קוֹבְעִים סְעוּדָתָן בְּסֻכָּה, עַיֵּן שָׁם: **[בהג״ה] וְסְעוּדַת בְּרִית.** עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יג) דְּאַף עַל גַּב דְּהָוֵי סְעוּדַת מִצְוָה, מִכָּל מָקוֹם אֵינָהּ כָּל כָּךְ כִּסְעוּדַת נִשּׂוּאִין וְדֵי בַּעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים, וְעַיֵּן שָׁם בְּסֻכָּה. **[בהג״ה] שֶׁלְּפָנֵי הַמִּילָה בַּלַּיְלָה** לֹא הָוֵי סְעוּדַת מִצְוָה, דְּלֹא כְּנִחְלַת שִׁבְעָה (סי׳ יב). וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן (תקנ״ב) [תקנ״ח] (מג״א סק״א). וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יט) שֶׁכָּתַב דְּמוֹהֲרִי״ק שְׁמְמֵנוּ מְקוֹר הַדִּין דְּחַיָּב בְּסֻכָּה לֹא מְיִירֵי מִסְּעוּדַת בְּרִית מִילָה, דְּיֵשׁ לוֹמַר דְּמַתַּר, כֵּיוָן שֶׁנּוֹקֵר בְּשֵׂ״ס פֶּרֶק רַבִּי אֱלִיעֶזֶר דְּמִילָה, וְתוֹסְפוֹת שָׁם (שבת קל.). אַךְ דְּשָׁקֵיל וְטָרֵי בְּשִׁבּוּעַ הַבָּן, דְּהֵיכִי הַסְּעוּדָה שֶׁאֵצֶל הַיּוֹלֶדֶת, שְׁאֵינָהּ מִצְוָה כָּל כָּךְ, מִיהוּ יֵשׁ לוֹמַר אֵיפְכָּא, דְּבְרִית מִילָה אֲפִלּוּ הָאִסּוּר (וְעַיֵּן שָׁם שֶׁכָּתַב דְּמַתַּר דְּהוּא טַעֲנוֹת סוֹפֵר וְצָרִיךְ לוֹמַר דְּאִסּוּר) חוּרַת לַסֻּכָּה, שֶׁאֵין צָרִיךְ לִהְיוֹת אֵצֶל הַיּוֹלֶדֶת, אֲבָל שִׁבּוּעַ הַבֵּן שֶׁרְגִילִין אֵצֶל הַיּוֹלֶדֶת דְּוָקָא, מִסְתַּפֵּק. וְנִרְאֶה דִּשְׁמִינִי עֲצֶרֶת יֵשׁ לְהָקֵל בִּשְׁנֵיהֶם, וְהוּא פָּשׁוּט. וְעַיֵּן שָׁם בְּמַהֲרִי״ק דְּלִעְנְיַן אֲכִילַת פֵּרוֹת בְּעָלְמָא כְּמוֹ שֶׁרְגִילִים, הַמֻּקָּל לֹא הִפְסִיד, עַיֵּן שָׁם. וּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַב סִימָן תרל״ט (ס״ב בהג״ה) דְּמַתַּר בְּיֶתֶר פֵּרוֹת אֲפִלּוּ קָבַע עֲלֵיהֶן, אִם כֵּן אֵין נַפְקָא מִנָּהּ בָּזֶה רַק בְּמַחְמִיר עַל עַצְמוֹ, וּבָזֶה אֵין לְהַחְמִיר. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה סְעִיף קָטָן כ׳ דְּאִפְשָׁר דְּבִזְמַן הַזֶּה אוֹכְלִין מִינֵי תַּרְגִּימָא, וּלְכָךְ כָּתַב בְּשֵׁם מַהֲרִי״ק דְּגַם בְּנֵי הַסְּעוּדָה שֶׁאוֹכְלִים אֵצֶל הַיּוֹלֶדֶת דְּאוֹ לֹא בָּעֵי סֻכָּה, עַיֵּן שָׁם: **ח [יא] יַחְמִירוּ.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו) דְּאַף בִּמְקוֹם כּוֹתִים חַיָּב לַעֲשׂוֹת סֻכָּה. וְכָתַב הָאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק כב) דְּפְשׁוּט שֶׁאִם אֵין הַכּוֹתִים מַנִּיחִין לַעֲשׂוֹת

בְּאֵר הַיטֵב

טַרְחָא יְכוֹלִים לְקַיֵּם מִצְוַת סֻכָּה, חַיָּבִים: **ח (יא) יַחְמִירוּ.** וְאִם הוּא בַּשָּׂדֶה, אֲפִלּוּ

בְּאוּר הֲלָכָה

סְעִיף י״ד, עַיֵּן שָׁם, אִם כֵּן אַזְדָּא רְאָיָתוֹ. אַחַר כָּךְ מָצָאתִי שֶׁהַדְּרָכֵי מֹשֶׁה (סק״א) הָעִיר בָּזֶה עַל דִּבְרֵי הָרַ״ן, עַיֵּן שָׁם. **אוּלָם אִם הוּא מַאֲנִינֵי הַדַּעַת, גַּם הַטּוּר מוֹדֶה דְּפָטוּר** כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַבַּ״ח (ס״ג) וְהַשַּׁ״ז (סק״ו) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה:

ו * וְסְעוּדַת בְּרִית מִילָה וְכוּ׳. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לד) **מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּשֵׁם הַמָּגֵן אַבְרָהָם דְּדֵי לָהֶם בַּעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים, וּמִשְּׁמַע מִזֶּה דְּאִם הַסֻּכָּה קְטַנָּה מֵהָכִיל אַף עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים, מַתַּר חוּץ לַסֻּכָּה. וּלְפִי מַה שֶּׁהֶעְתִּיק הַגְּרַ״א הַטַּעַם דְּלָאו מִצְוָה מִדְּאוֹרַיְתָא הִיא שֶׁיִּדְחֶה הַסֻּכָּה כְּמוֹ נְשׂוֹאִין, אֲפִלּוּ בְּאֹפֶן זֶה אָסוּר חוּץ לַסֻּכָּה. וְכֵן בִּפְרִי מִגְדִּים מְצַדֵּד דְּאִין לְהַקֵּל בָּזֶה בְּכָל גָּוֹנִי. וְכֵן בִּסְעוּדַת אֵרוּסִין וּפִדְיוֹן הַבֵּן וּבַר מִצְוָה וְסִיּוּם וְכִדּוֹמָה, פְּשִׁיטָא דְּבְעֵי סֻכָּה** [בְּכִפּוּרֵי יַעֲקֹב (ס״ק כא)]. עוֹד כָּתַב **שְׁמֵי שֵׁשׁ לוֹ סֻכָּה קְטַנָּה, מַתַּר לִבְנוֹת לוֹ סֻכָּה גְּדוֹלָה בְּחֹל הַמּוֹעֵד לְצֹרֶךְ סְעוּדַת בְּרִית מִילָה,** דְּהָוֵי לְצֹרֶךְ הַמּוֹעֵד, **וְאַף דְּלִצְרֶךְ הַמּוֹעֵד הוּא, וּבְנֹכַח מַתַּר לֹא מַתַּר רַק בִּצְנִיעָא, מֵכָל מָקוֹם הָכָא נָכַר דְּלִצְרֶךְ הַמּוֹעֵד הוּא, וּבְנֹכַח מַתַּר** לַעֲשׂוֹת בְּפַרְהֶסְיָא כַּמְבֹאָר סִימָן תקל״ג סָעִיף ד׳. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:

ז * שְׁלוּחֵי מִצְוָה וְכוּ׳. עַיֵּן בְּתִשׁוּבַת כְּתַב סוֹפֵר סִימָן קי״ט דְּדַוְקָא כְּשֶׁהִיא בְּלָה לַד׳ וְאֵין בָּהּ הָנָאָה לְעַצְמָהּ, **אֲבָל בְּהוֹלֵךְ בְּשָׂכָר וְעִקָּרוֹ שֶׁל הַשָּׂלִיחַ לְהַנָּאָתוֹ מִתְכַּוֵּן, לֹא נִפְטַר עַל יְדֵי זֶה מִמִּצְוַת סֻכָּה,** עַיֵּן שָׁם [פִּתְחֵי תְּשׁוּבָה]. **וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ל״ח בְּבֵאוּר הֲלָכָה דְּבוּר הַמַּתְחִיל הֵם וְתַגְרֵיהֶם כּוּ׳:**

ח * הוֹלְכֵי דְרָכִים בַּיּוֹם וְכוּ׳. דַּע דְּאַחֲרוֹנִים מְחַלְּקִין בְּפֵרוּשׁוֹ. דַּעַת הַלְּבוּשׁ, דְּמַה שֶּׁאָמְרוּ פְּטוּרִין בַּיּוֹם, הַיְינוּ שֶׁאֵין צָרִיךְ לְהַמְתִּין מִלֶּאֱכֹל עַד שֶׁיִּגִּיעַ לְסֻכָּה [אִם לֹא שֶׁיִּזְדַּמֵּן לְפָנָיו סֻכָּה בְּעֵת הָאֲכִילָה בְּלִי טֹרַח], וּמַה שֶּׁאָמְרוּ וְחַיָּבִין בַּלַּיְלָה, הַיְינוּ כְּשֶׁבָּא לִלּוֹן בִּמְקוֹם יִשּׁוּב מֵחַיָּב לְחַפֵּשׂ סְבִיבוֹתָיו אוּלַי יֵשׁ שָׁם סֻכָּה לָאֲכֹל וְלִישַׁן שָׁם, אֲמְנָם אִם נִזְדַּמֵּן לוֹ שֶׁלָּן שָׁם בֵּין הַנָּכְרִים שֶׁאֵין שָׁם סֻכָּה, וּסְבִיבוֹתָיו אֵין יְהוּדִים, פָּטוּר מִלַּעֲשׂוֹת שָׁם סֻכָּה. וּלְפִי דִּבְרֵיהֶם, מַה שֶּׁאָמַר הָרַמְ״א דַּוְקָא כְּשֶׁיּוֹכְלוּ לִמְצֹא שָׁם סֻכָּה, הוּא כְּפִשְׁטָה כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ, וְזֶהוּ גַּם כֵּן מַה שֶּׁכָּתַב הָרַמְ״א בְּסוֹף דִּבְרֵיהֶם וְאַף עַל גַּב דְּיֵשׁ לְהָקֵל, רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּמַה שֶּׁאָמְרוּ וְחַיָּבִין בַּלַּיְלָה הַיְינוּ דַּוְקָא כְּשֶׁמּוֹצֵא סֻכָּה בִּמְקוֹמוֹ. וְדַעַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו), דְּמַה שֶּׁאָמְרוּ פְּטוּרִין מִן הַסֻּכָּה בַּיּוֹם, הַיְינוּ אַף כְּשֶׁהִגִּיעַ לְמָלוֹן פָּטוּר לְטָרֹחַ לַעֲשׂוֹת שָׁם סֻכָּה בְּעֵת הָאֲכִילָה, כֵּיוָן שֶׁדַּעְתָּם לֵילֵךְ לְאַכְסַנְיָא, וְחַיָּבִין בַּלַּיְלָה לַעֲשׂוֹת שָׁם סֻכָּה כֵּיוָן שֶׁנּוֹחַ שָׁם, אֲפִלּוּ אִם לָן אֶצֶל נָכְרִי, אִם יֵשׁ לוֹ שָׁם מַמָּה לַעֲשׂוֹת סֻכָּה, [וַאֲפִלּוּ אִם צָרִיךְ לְהוֹצִיא עַל זֶה מָעוֹת, אֲפִלּוּ הָכִי חַיָּב לְהִשְׁתַּדֵּל עַל זֶה], א]אֲמְנָם אִם בָּא לִכְפָר סָמוּךְ לְעֵת הָאֲכִילָה, אֵין צָרִיךְ לְהַמְתִּין עַל עֲשִׂיַּת הַסֻּכָּה, כְּמוֹ בִּירִידַת גְּשָׁמִים דְּלֹא אָמְרִינַן שֶׁיַּמְתִּין מִלֶּאֱכֹל, אֶלָּא כֵּיוָן שֶׁעָכְשָׁו רוֹצֶה לֶאֱכֹל וְאֵין לוֹ סֻכָּה פָּטוּר, הוּא הַדִּין בָּזֶה. וּלְפִי דִּבְרֵיהֶם, מַה שֶּׁכָּתַב הָרַמְ״א וְדַוְקָא כְּשֶׁיּוֹכְלוּ לִמְצֹא יְמָצֵא סְבִיבוֹת מִשְׁכָּנוֹ אֵיזֶה יְהוּדִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ סֻכָּה: **(מב) אֲבָל אִם אֵינָם מוֹצְאִים סֻכָּה וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁהִשְׁתַּדֵּל וְלֹא מָצָא סֻכָּה סְבִיבוֹתָיו, יוּכַל לֶאֱכֹל וְלָלוּן בְּאוֹתוֹ מָקוֹם בְּלִי סֻכָּה, (סח) וְאֵינוֹ מְחֻיָּב לַעֲשׂוֹת סֻכָּה. וְהָא דְּמִסַּיֵּם יוּכְלוּ לֵילֵךְ לְדַרְכָּם, רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ אִם הוּא יוֹדֵעַ בְּבֵיתוֹ שֶׁבַּדֶּרֶךְ שֶׁהוֹלֵךְ לֹא יִמְצָא שָׁם סֻכָּה, אֲפִלּוּ הָכִי מֻתָּר לָצֵאת מִבֵּיתוֹ, דְּכָלָל בְּיָדֵינוּ תֵּשְׁבוּ כְּעֵין תָּדוּרוּ, וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף קָטָן ל״ט: **(מג) דְּאֵין לוֹ לַעֲשׂוֹת שָׁם דִּירָה.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר הֵיכָא דְּאֵין מוֹצֵא סֻכָּה (סכ) אֵין מְחֻיָּב לַעֲשׂוֹת מֵחָדָשׁ:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ז (נג) רַשׁ״י (כה. ד״ה שלוחי) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: **(מד)** פּוֹסְקִים: **(נה)** בְּרֵיְיתָא (כו.): **(נו)** רַשׁ״י (כו. ד״ה הולכים) וְרַ״ן (יב.): **(מ)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **ח (נח)** לְבוּשׁ: **(נט)** אַחֲרוֹנִים: **(ס)** כֵּן מַשְׁמַע מַחֲיֵי אָדָם (כלל קמז סכ״ב) כְּפִי מַה שֶּׁבֵּאַרְתִּי בְּבֵאוּר הֲלָכָה, וְנָכוֹן הוּא: **(סא)** לְבוּשׁ וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, וּכְפִי מַה שֶּׁבֵּאַרְתִּי בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה הולכין), וּדְלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו): **(סב)** וְקִרְאָה בְּשֵׁם דִּירָה, עַל שֵׁם מַאֲמַר הַגְּמָרָא (ב.) צֵא מִדִּירַת קֶבַע וְשֵׁב בְּדִירַת עֲרָאי. וּלְפִי דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם), אֵינִי יוֹדֵעַ אֵיךְ יְפָרֵשׁ דִּבְרֵי רַמְ״א אֵלּוּ:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו״ע הרב (סט״ז) כתב שהיתר זה הוא באופן שאם יתעכב באכילתו או בשנתו ע״י בניית הסוכה יתעכב בדרכו, שלא יוכל לילך למחר בהשכמה לדרכו.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

עַצְמָן לָשׁוּב לְבָתֵּיהֶם בְּכָל לַיְלָה לָאֲכל בַּסֻּכָּה, (מד) וְאַף עַל גַּב דְּיֵשׁ לְהָקֵל, (מה) מִכָּל מָקוֹם הַמַּחְמִיר תָּבֹא עָלָיו בְּרָכָה (בית יוסף (ד״ה הולכי דרכים) בשם אורחות חיים (סי׳ נג)): ט (מו) פשׁוֹמְרֵי הָעִיר (יג) בַּיּוֹם, פְּטוּרִים בַּיּוֹם וְחַיָּבִים בַּלַּיְלָה. שׁוֹמְרֵי הָעִיר בַּלַּיְלָה, פְּטוּרִים בַּלַּיְלָה וְחַיָּבִים בַּיּוֹם: י צשׁוֹמְרֵי גְּנוֹת וּפַרְדֵּסִים, פְּטוּרִים בֵּין בַּיּוֹם וּבֵין בַּלַּיְלָה, קשֶׁאִם יַעֲשֶׂה הַשּׁוֹמֵר סֻכָּה, יֵדַע הַגַּנָּב שֶׁיֵּשׁ לַשּׁוֹמֵר מָקוֹם קָבוּעַ וְיָבֹא וְיִגְנֹב מִמָּקוֹם אַחֵר. לְפִיכָךְ אִם הָיָה שׁוֹמֵר כְּרִי שֶׁל תְּבוּאָה שֶׁיָּכוֹל לִשְׁמֹר כֻּלָּהּ מִמָּקוֹם אֶחָד, חַיָּב לַעֲשׂוֹת סֻכָּה בַּמָּקוֹם שֶׁשּׁוֹמְרוֹ. הַגָּהּ: (מז) וְהָעוֹשִׁין (יג) יַיִן אֵצֶל הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים בְּסֻכּוֹת, פְּטוּרִים בֵּין בַּיּוֹם בֵּין בַּלַּיְלָה, דִּצְרִיכִים לִשְׁמֹר שֶׁלֹּא יִגְּעוּ הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים (הגהות מיימוניות פ״ו (ה״ד דפוס קושטא) בשם סמ״ק (מנוח נ׳ הגהה נג) וכל בו (סי׳ עח)). וְאִם הוּא בְּעַנְיָן שֶׁאֵין צְרִיכִים שְׁמוּר, חַיָּבִין:

פ שָׁם בִּבְרַיְיתָא.
צ שָׁם בִּבְרַיְיתָא.
ק פִּרְבָּא שָׁם.

תרמא שֶׁאֵין מְבָרְכִין שֶׁהֶחֱיָנוּ עַל עֲשִׂיַּת הַסֻּכָּה. וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א אהָעוֹשֶׂה סֻכָּה, בֵּין לְעַצְמוֹ בֵּין לְאַחֵר, (א) אֵינוֹ מְבָרֵךְ עַל עֲשִׂיָּתָהּ. (ב) באֲבָל שֶׁהֶחֱיָנוּ הָיָה רָאוּי לְבָרֵךְ (ג) * כְּשֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָהּ (ו) * לְעַצְמוֹ, * אֶלָּא שֶׁאָנוּ גסוֹמְכִים עַל זְמַן שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים

א מִמַּרְא דְּרַב חִסְדָּא מְנָחוֹת מ״ב (ע״א).
ב בְּרַיְיתָא סֻכָּה מ״ר (ע״א).
ג פִּרְבָּא כַּהֲנָא שָׁם.

בַּאֵר הֵיטֵב

כָּל יְמֵי הֶחָג, אֵין צָרִיךְ לִטְרֹחַ לַעֲשׂוֹת שָׁם סֻכָּה. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טז), עַיֵּן שָׁם:

ט (יג) בַּיּוֹם. וְאוֹתָן הַיּוֹשְׁבִים בַּחֲנוּת, אַף עַל פִּי שֶׁרְגִילִין רֹב הַפְּעָמִים לֶאֱכל בַּיּוֹם שָׁם, מִכָּל מָקוֹם בְּסֻכּוֹת צְרִיכִים לֶאֱכל בַּסֻּכָּה, אֲפִלּוּ אִם דָּרִים חוּץ לָעִיר וַחֲיָיוֹתֵיהֶם בָּעִיר, צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת סֻכָּה בָּעִיר, כִּי שָׁם בֵּיתוֹ. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טז). בירושלמי (פרק ב ה״ה), רַב הוּנָא הָיָה הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ וְהָיָה צָמֵא, וְלֹא רָצָה לִשְׁתּוֹת עַד שֶׁנִּכְנַס לַסֻּכָּה:

י (יג) יַיִן. וְאִם הַיַּיִן מַנִּח בָּחֲצַר צָרִיךְ לִישֵׁב בַּסֻּכָּה. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יח), עַיֵּן שָׁם.

א (ו) לְעַצְמוֹ. אֲבָל כְּשֶׁעוֹשֶׂה לַאֲחֵרִים, הָיָה רָאוּי שֶׁיְּבָרֵךְ הַבַּעַל הַבַּיִת שֶׁהֶחֱיָנוּ, עַיֵּן סִימָן תקפ״ה סָעִיף ב׳. וְדַוְקָא דְּבָר שֶׁעוֹשִׂין אוֹתוֹ מִשָּׁנָה לְשָׁנָה, אֲבָל שׁוּפָר וּמְגִלָּה סֻכָּה דְּפָטוּר, וְהֵנִי כְּשָׁדָה, וְאֵין צָרִיךְ לְהַנִּיחַ בְּשָׁבִיל זֶה עֲטָקִין, עַיֵּן שָׁם. וְעוֹד כָּתַב אֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק כג) דְּמִבֹּאר בְּרֵישׁ״י דף (כ״ז) [כ״ז] (ע״א, ד״ה הולכים), דְּהוֹלְכֵי דְּרָכִים בַּלַּיְלָה דְּפוֹטְרִים בַּלַּיְלָה, דְּאַף בַּלַּיְלָה הָרִאשׁוֹנָה פְּטוּרִים, עַיֵּן שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(מד) **וְאַף עַל גַּב דְּיֵשׁ לְהָקֵל.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּמַה שֶּׁאָמְרוּ הַהוֹלְכִין בַּיּוֹם חַיָּבִין בַּלַּיְלָה, (סג) הַיְנוּ הֵיכִי דְּמוֹצֵא סֻכָּה בְּאוֹתוֹ מָקוֹם, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה: (מה) **מִכָּל מָקוֹם הַמַּחְמִיר וכו׳.** וְכָל זֶה בְּהוֹלֵךְ מִכְּפָר לִכְפָר, מִדִּינָא אֵין צָרִיךְ לְהַמְתִּין מִלֶּאֱכל רַק הַמַּחְמִיר, אֲבָל בְּשׁוֹהֶה בִּכְפָר אֶחָד שְׁלֹשָׁה אוֹ אַרְבָּעָה יָמִים, חַיָּב מִדִּינָא לַעֲשׂוֹת שָׁם סֻכָּה [אַחֲרוֹנִים]: **ט (מו) שׁוֹמְרֵי הָעִיר.** הַיְנוּ (סד) מְגִיסוֹת שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ עֲלֵיהֶן, וּצְרִיכִין לֵילֵךְ (סה) סְבִיב הָעִיר לְשָׁמְרָן, וּלְפִיכָךְ אֵין יְכוֹלִין לַעֲשׂוֹת סֻכָּה בְּמָקוֹם אֶחָד. וְדַוְקָא בְּשׁוֹמְרֵי גְּיוֹסוֹת, אֲבָל בְּשׁוֹמְרֵי גְּנוֹת וּפַרְדֵּסִין הַמְבֹאָר לְקַמִּיהּ (ס״ל) [מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טז) בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי (פרק ב ה״ה)]. וּבְאֵמֶת דָּבָר זֶה תָּלוּי לְפִי עִנְיַן הַשְּׁמוּר, כְּגוֹן שׁוֹמְרֵי הַחַיָּוֹת שֶׁלָּנוּ שֶׁדַּרְכָּן לִשְׁמֹר בַּלַּיְלָה, פְּטוּרִין רַק בַּלַּיְלָה. וְהַיּוֹשְׁבִים בַּחֲנוּת, אַף עַל פִּי שֶׁרְגִילִין כָּל הַשָּׁנָה בְּרֹב פְּעָמִים לֶאֱכל בַּחֲנוּת בַּיּוֹם, מִכָּל מָקוֹם בְּסֻכּוֹת חַיָּבִים לֶאֱכל בַּסֻּכָּה, אֲפִלּוּ אִם דָּרִים חוּץ לָעִיר וַחֲיָיוֹתֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעִיר, חַיָּבִים לַעֲשׂוֹת לָהֶם סֻכָּה כְּדֵי לֶאֱכל בְּעֵת שֶׁיְּצַטָּרְכוּ, אִם אֵינָם יְכוֹלִים לֵילֵךְ לְבֵיתָם וְלֶאֱכל [אַחֲרוֹנִים]: י (מז) **וְהָעוֹשִׁים יַיִן וכו׳.** וְאִם הַיַּיִן מַנִּח בֶּחָצֵר, (מו) צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת סֻכָּה בֶּחָצֵר, דְּיָכוֹל לְשָׁמְרוֹ מִתּוֹךְ הַסֻּכָּה עַל פִּי הָאֻפָּנִים הַמְבֹאָרִים בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קל״א (ס״א):

א (א) אֵינוֹ מְבָרֵךְ עַל עֲשִׂיָּתָהּ. שֶׁאֵין עֲשִׂיָּתָהּ גְּמַר מִצְוָה, שֶׁהֲרֵי צָרִיךְ לֵישֵׁב בָּהּ: **(ב) אֲבָל שֶׁהֶחֱיָנוּ וכו׳.** וְדַוְקָא דָּבָר שֶׁעוֹשִׂין אוֹתוֹ מִשָּׁנָה לְשָׁנָה, (ו) אֲבָל שׁוּפָר וּמְגִלָּה שֶׁעוֹשִׂין אוֹתָן לְכַמָּה שָׁנִים, אֵינוֹ מְבָרֵךְ שֶׁהֶחֱיָנוּ עַל עֲשִׂיָּתָן, וְנֵר חֲנֻכָּה נַמִּי אֵינוֹ מְבָרֵךְ שֶׁעוֹשִׂין לְשֵׁם מִצְוָה: **(ג) כְּשֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָהּ.** וְהוּא הַדִּין אִם (ג) הָיְתָה עֲשׂוּיָה מִכְּבָר (ג) וְהוּא מְחַדֵּשׁ בָּהּ דָּבָר, דְּהַיְנוּ שֶׁהָיָה בָּהּ רַק שְׁנֵי דְּפָנוֹת וְהוּא וְאִם כֵּן אֵין עֲשִׂיָּה עִקַּר מִצְוָה, שֶׁאֵין עֲשִׂיָּתָהּ גְּמַר מִצְוָה, שֶׁהֲרֵי צָרִיךְ לֵישֵׁב בָּהּ: **(ב) אֲבָל שֶׁהֶחֱיָנוּ וכו׳.** וְדַוְקָא דָּבָר שֶׁעוֹשִׂין אוֹתוֹ מִשָּׁנָה לְשָׁנָה, (ו) אֲבָל שׁוּפָר וּמְגִלָּה שֶׁעוֹשִׂין אוֹתָן לְכַמָּה שָׁנִים, אֵינוֹ מְבָרֵךְ שֶׁהֶחֱיָנוּ עַל עֲשִׂיָּתָן, וְנֵר חֲנֻכָּה נַמִּי אֵינוֹ מְבָרֵךְ שֶׁעוֹשִׂין לְשֵׁם מִצְוָה: **(ג) כְּשֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָהּ.** וְהוּא הַדִּין אִם (ג) הָיְתָה עֲשׂוּיָה מִכְּבָר (ג) וְהוּא מְחַדֵּשׁ בָּהּ דָּבָר, דְּהַיְנוּ שֶׁהָיָה בָּהּ רַק שְׁנֵי דְּפָנוֹת וְהוּא וְאִם כֵּן בְּסֻכָּה דְּעִקַּר הַמִּצְוָה הוּא הֵישִׁיבָה בַּסֻּכָּה וְלֹא הָעֲשִׂיָּה:

* **אֶלָּא שֶׁאָנוּ וכו׳.** וְאִם בֵּרַךְ שֶׁהֶחֱיָנוּ בִּשְׁעַת עֲשִׂיָּה, מִסְתַּפֵּק בִּפְרִי מִגְדִּים (א״א סק״ב) **אִם שׁוּב יְבָרֵךְ זְמַן בִּשְׁעַת קִדּוּשׁ עַל יוֹם טוֹב וכו׳ עַיֵּן שָׁם. וְרָאִיתִי בִּבְרֵכִי יוֹסֵף** (סק״א) **שֶׁנִּסְתַּפֵּק גַּם כֵּן בָּזֶה,** וְהָעֲלָה דִּלְדַעַת הַתּוֹסָפוֹת (מו. ד״ה נכנס) וְהָרֹא״שׁ (פ״ד סי׳ ג) וְהָרַ״ן (כב: ד״ה ואם) וְכָל בּוֹ (סי׳ עב) וְאָרְחוֹת חַיִּים (סי׳ לט) לֹא יְבָרֵךְ, אֲבָל לְדַעַת

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מג) הַגְּרַ״א: **ט (מד)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טז) בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי (פרק ב ה״ה): **(מה)** וְאִפְשָׁר **אִם הִיא מֻקֶּפֶת חוֹמָה וְאֵין צָרִיךְ לִשְׁמֹר רַק דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר,** הֲוֵי דִּינוֹ כִּכְרֵי שֶׁל תְּבוּאָה הַמְבֹאָר לְקַמִּיהּ (ס״ל) **דְּצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת סֻכָּה בַּמָּקוֹם הַהוּא: י (מו)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יח) **וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:**

א (ו) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) בְּשֵׁם הַמַּרְדְּכַי (סי׳ תשסט): **(ז)** גְּמָרָא (מו.): **(ח)** וּלְפָלָא קָצַת שֶׁלֹּא הֶעְתִּיקוּ הָרַמְבַּ״ם וְטוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ דִּין זֶה. וְאוּלַי שֶׁסָּמְכוּ עַל מַה דְּנָהֲגִינן בִּזְמַנֵּנוּ לְסַדֵּר בְּכָל גְּנֵי כַּלָּהּ אֲכָסָא:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah